

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTREPRINZĂTOR

Nr. 38-78-5320

Chișinău

19 mai 2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ref. la nr.08/2-1211 din 02.05.2023

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. a) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 10 mai anul în curs a examinat și *a susținut proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (reglementarea relațiilor între asociații/fondatorii societăților comerciale).*

Extrasul din Procesul-verbal nr. 18 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 10 mai 2023 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului,
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 18
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
10 mai 2023

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Cristina Tîșcul	- Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	- director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	- manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	- șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Ion Rusu	- Federația Patronală a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Mihai Burunciuc	- Asociația Patronală Camera de Comerț Americană din Moldova
Oxana Barbaroș	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	- șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Economiei
Roman Gapeev	- șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Maria Nagornîi	- șef al Direcției politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Vitalie Dragan (<i>mail</i>)	- șef Secție medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Ina Chiruța	- consultant principal în cadrul Direcției politici fiscale și vamale (secția impozite indirecte), Ministerul Finanțelor
Corina Cristea	- șef adjunct al Direcției avizare acte normative, Ministerul Justiției
Snejana Novac	- consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Radu Voiticovschi, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Denis Vasiliev, ANRE, Maria Leahu, Elena Negrei, Ghenadie Rusu, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dl Oleg Chelaru, dl Victor Ermurachi, dl Nicolae Boțan.

Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
(*reglementarea relațiilor între asociații/fondatorii societăților comerciale*)

Autor: **Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării**

Au luat cuvântul:

dna Ludmila Țîmbaliuc

A menționat că conform Dispoziție Guvernului 110-d din 7 noiembrie 2022 cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru reforma cadrului de reglementare a activității de întreprinzător, în sarcina MDED au fost puse mai multe sarcini de a institui mai multe grupuri de lucru, pentru a examina diferite cadre de reglementare. Unul din Grupurile de lucru care a fost instituit de MDED este Ordinul nr. 2 din 6 ianuarie, care a constituit Grupul de lucru pentru reglementarea relațiilor între **asociații/fondatorii societăților comerciale**. Grupul de lucru în componența căruia au fost reprezentanții Camerei de Comerț Americană din Moldova, Asociația Businessului European, Asociația Investitorilor Străini, Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii. În sarcina Grupul de lucru a fost pusă și elaborarea cadrului legal între asociații/fondatori ai societăților comerciale.

În cadrul analizei au fost abordate mai multe subiecte printre care utilizarea în cadrul legal național a normelor de drept civil cu caracter descriptiv, reglementarea cadrului legal între asociații/fondatori ai societăților comerciale, posibilitățile asociațiilor de ași alege modelul optim de administrare a societății și de luare a deciziilor, precum și alte aspecte.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege, sunt implementarea măsurilor din Strategia națională de dezvoltare "Moldova Europeană 2030" aprobată prin Legea nr. 315/2022, care are ca compartiment:

1. susținerea dezvoltării antreprenoriatului;
2. promovarea oportunităților investiționale;
3. crearea unui climat investițional caracterizat de reguli clare, transparente și predictibile, inclusiv prin consultarea prealabilă a noilor reglementări cu mediul de afaceri;
4. îmbunătățirea și promovarea activă a imaginii Republicii Moldova în străinătate.

Obiective scontate, măsurabile, realiste, ca rezultat al implementării măsurilor din proiect:

- creșterea numărului de întreprinderi nou create cu aplicarea instrumentelor noi propuse prin proiectul de lege;
- efectuarea de noi investiții prin aplicarea noilor instrumente de majorare de capital social, inexistente la moment în cadrul legal;
- diminuarea numărului de litigii dintre asociații societăților comerciale și dintre asociați, societăți comerciale și terți, în special, creditorii ai societății;
- apariția pe piață a mai multor întreprinderi specializate în prestarea serviciilor de administrator – persoană juridică;
- creșterea transparenței și îmbunătățirea accesului la informația relevantă despre societăți, confirmată prin numărul de notări depuse la Agenția Servicii Publice privind anumite situații relevante despre societate și asociați, așa cum acestea sunt expuse în proiect.

Principalele prevederi ale proiectului (intervenții recomandate) sunt:

- **Modificări inovative**, prin care se introduc în cadrul legal național instrumente de reglementare noi, neaplicate anterior.
- **Modificări de liberalizare și de alternative decizionale** pentru asociații societăților comerciale, atât acordându-le investitorilor, în special, celor nerezidenți, o libertate mai mare și posibilitatea utilizării sistemelor de guvernare corporativă contemporane și aplicabile pe piețele din țările de reședință, cât și prin transformarea normelor imperative din lege în norme dispozitive (atribuirea caracterului dispozitiv normelor, păstrând norma imperativă doar acolo unde se cere protecție de abuzuri sau apărarea ordinii publice).
- **Modificări ce asigură, extind sau concretizează drepturile asociațiilor și înlesnesc**

procedurile de utilizare a acestor drepturi.

Modificări de simplificare și optimizare a procedurilor, modificări redacționale și de ajustare a textelor în articole și legi, ca urmare a includerii modificărilor de bază propuse prin acest proiect. Implementarea proiectului de lege nu implică careva cheltuieli financiare.

Referitor la opinia expertului, menționează că analiza de impact va fi completată conform recomandărilor expuse.

dl Oleg Chelaru

A menționat că conform analizei de impact prezentată, această este una benefică pentru mediul de afaceri, după 11 ședințe ale Grupului de lucru a fost elaborat acest proiect de lege. În opinie au fost expuse câteva recomandări, la definirea problemei, potrivit metodologiei AIR în secțiunea de la lit.a) autorii trebuie să determine clar și concis (într-o frază) problema sau problemele care urmează să fie soluționate. Textul formulat la lit.a) mai mult expune ce se dorește urmare a aprobării acestor amendamente (se indică soluții care urmează a fi expuse în cap.3, lit.b) descrierea opțiunii recomandate. Totodată din textul menționat la litera a) se conturează o problemă și anume ”scăderea investițiilor directe în economie” care trebuie stopată sau redusă prin soluțiile propuse de autori. Este salutar că autorii totuși evidențiază o problemă, însă aceasta este formulată destul de general. Astfel, recomandăm de a evidenția și alte probleme mai ”înguste” menționate în alte compartimente ale analizei și care trebuie să fie într-o legătură strânsă sau să fie corelate cu acele soluții concrete incluse în cap.3, b) descrierea opțiunii recomandate/prevederilor proiectului (ex. soluții pentru problema lipsei alternativelor la adoptarea deciziilor și a unor instrumente de administrare corporativă și de reglementare a relațiilor dintre asociații/acționarilor societăților comerciale, ș.a.). În cazul revizuirii și menționării a tuturor problemelor pentru care în analiza dată se conțin soluții concrete – se recomandă revizuirea și textului de la lit.b) adică de a descrie problemele cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate. La litera b) se prevede despre careva ”Problemele descrise în Nota Informativă...”. Referințe la NI sunt și în alte compartimente din AIR. Prin urmare se recomandă de a include în această analiză toată informația ce ține de problemele identificate de autori.

Pentru a respecta cerințele Metodologiei AIR se recomandă completarea secțiunii d) din acest compartiment. Iar la lit.e) potrivit Metodologiei urmează să se identifice și carențele prevederilor normative în vigoare.

La stabilirea obiectivelor, autorii stabilesc mai multe obiective. Potrivit Metodologiei obiectivele trebuie să fie măsurabile, realiste, expuse cuantificat și fixate în timp. În ceea ce ține de obiectivele 3 și 5 acestea denotă existența de careva probleme care urmează a fi indicate și descrise în compartimentul 1 (*existența de litigii dintre asociații societăților comerciale și dintre asociați, societăți comerciale și terții, în special, creditorii societății; netransparența și acces redus la informația relevantă despre societăți, confirmată prin numărul de notări depuse la Agenția Servicii Publice privind anumite situații relevante despre societate și asociați, așa cum acestea sunt expuse în proiect*)

La analiza impacturilor opțiunilor, lipsește informația necesară conform Metodologiei AIR la lit. a). Potrivit Metodologiei aici urmează a expune efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate. Astfel, textul expus aici urmează a fi expus fie la litera b) Capitolul 3 ce prevede descrierea soluțiilor sau opțiunii recomandate, fie la litera b/1 textul care se referă la impactul (costurile și beneficiile) intervenției. La litera b) autorii pentru opțiunea recomandată, au identificat impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Însă potrivit Metodologiei AIR la lit.b/1 autorii urmează să descrie pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea (care de fapt parțial este descris la litera a). În acest compartiment la descrierea impactului prevederilor din proiect autorii menționează că ”Costurile și/sau beneficiile nu se pot estima”. Potrivit Metodologiei AIR costurile și beneficiile se prezintă preponderent cuantificat. Pentru costurile și beneficiile care nu pot fi cuantificate se vor include explicații cu privire la cauza imposibilității cuantificării, acestea fiind analizate din punct de vedere calitativ.

Concluzie: Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative. Se recomandă susținerea

analizei în cauză cu condiția ajustării și perfecționării documentului în conformitate cu recomandările expuse.

dna Carolina Linte

A întrebat ce vor produce aceste modificări, vor fi careva economii în timp, sau de resurse financiare.

dl Sveatoslav Cazac

A informat că economiile vor fi la compartimentul de simplificare a procedurilor și în timp și în bani și cu impact pozitiv asupra mediului, va da o libertate în plus asociațiilor de a lua decizii de sine stătător.

dl Vlad Șuleanschi

A adăugat că aceste modificări vor adăuga și flexibilitate multor antreprenori să gestioneze compania, în limitele cadrul legal.

dl Sveatoslav Cazac

A relatat că un instrument suplimentar care este practicat și în RM, dar nu are suport juridic este acordul între asociați de a stabili niște reguli de comportament între ei și la aceste acorduri pot fi atrași și creditorii.

dna Cristina Tîșcul

A relatat despre o singură obiecție, de la **Dispoziții finale**, solicită excluderea pct. 2: “2. *Modificările de la art. V nu se aplică emitenților în statutul cărora, către data intrării în vigoare a legii nr. 321/2022, se prevede modul închis de circulație al acțiunilor stabilit la art. 12 alin. (9) al Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.*”

Informează că acest punct nu s-a regăsit în formula finală agreată de grupul de lucru și problema tratată în prevederea respectivă a fost deja remediată prin art. IV din PL nr. 15, aprobat la 28.04.2023: [Proiecte de acte legislative \(parlament.md\)](https://parlament.md/proiecte-de-acte-legislative).

dl Sveatoslav Cazac

A informat că se vor face modificări și va fi exclus acest punct din proiectul de lege.

dl Eugen Cozmulici

A informat că EBA a participat în acest Grup de lucru, se trece la niște reguli de business mai moderne, prin simplificarea procedurilor enunțate de autor și susține analiza impactului la proiectul de lege.

S-a decis: *proiectul se susține (10 - se susține; 2 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor).*

Președintele Grupului de lucru

Roman CAZAN